طالبان د الوتکو د رانسکورولو د نوو توغندیو د لاسته راوړلو ادعا کوي

Habiborrahman Ibrahimi **:Author**

پوځي چارواکي وايي ځو الوتکې د دښمن د ډزو له امله رالويدلې دي او ښايي په هغې کې پرمختللې وسله نه وي کارول شوې وي.

په افغانستان کې د آی ډبليو پی آر د خبريال، حبيب الرحمن ابراهيمی ليکنه

طالبان وايي اوس په نوو توغنديو دوی د ناتو ډېرې الوتکې رانسکورلای شي. پوځي چارواکي او د دفاعي چارو ماهرين بيا د طالبانو دا ادعا ردوي، وايي يو شمېر الوتکې د تخنيکي ستونزو له امله ناستې ته اړ شوې او که کوم بريد پرې شوی هم وي، کېدای شي په لاس کې موجودې وسلې پکې کارول شوي وي.

د اټکل له مخې په تېرو شپږو مياشتو کې په ناتو او افغان پوځونو پورې اړوندې شل چورلکې يا رالويدلي او يا هم بيړنۍ ناستې ته اړ شوي دي.

افغانستان ته د نړيوالو پوځونو له راتګ لس کاله وروسته د اګست په شپږمه نېټه په يوې مرګونې پېښې کې يوه چينوک چورلکه، چې د متحده ايالتونو او افغان پوځونواته دېرش تنه سرتيري پکې سپاره وو، په وردګو ولايت کې نسکوره شوه. د ناتو چارواکو د وينا له مخې کېدای شي چورلکه د اورې د سر پر کوم توغندي (RPG) لګېدلې وي.

د څو ورځو په بهير کې د چورلکو د لويدو له څو پېښو څخه دا يوه وه. د رپوټونو له مخې د اګست په پنځمه او اتمه نېټه د کندهار او پکتيا په ولايتونو کې چورلکې د کښته کېدو پر مهال لويدلې وې. د جولای په پنځه ويشتمه نېټه يوه چينکو چورلکه په ختيځ ولايت، کونړ کې لويدله وه. د ناتو په رپوټ کې يادونه شوې وه، نوموړو چورلکو وکولای شول کښته شي او هيڅوک پکې ټپي شوی نه و.

د طالبانو وياند، ذبيح الله مجاهد آی ډبليو پی آر ته وويل ياغيانو له ځمکې نه هوا ته نوي توغندي ترلاسه او له دې امله يې پر الوتکو خپل بريدونه زيات کړي دي.

نوموړي، له دې پرته چې د توغنديو د جوړښت او موډل په اړه معلومات ورکړي، وويل هغه د لېرد وړتيا لري، پر اوږو وړل کيږي او وار په وار به په افغانستان کې د ياغي پوځونو په واک کې ورکړل شي.

هغه وويل: «دا ډېره برياليۍ وسله ده او ژر به د ټولو ولايتونو مجاهدينو ته واستول شي.»

مجاهد دا ونه ويل چې دا نوې وسله کوم هېواد جوړه کړې ده، مازې په موسکا يې وويل، متحده ايالتونه هره ورځ نوي دښمنان زيږوي. هغه وويل: «هر شی چې مو زړه وي، د خدای (ج) په مرسته يې لاسته راوړای شو.»

د طالبانو وياند وويل، نړيوال ځواکونه په افغانستان کې «پر هوايي ځواک

ډېره لګوي، خو ډېر ژربه ماته وخوري.»

د ناتو تر مشر لاندې د نړیوال سوله ساتي ځواک (ایساف) ویاند، جنرال ګارستن یاکوبسن وویل، د هغوی د ځواک درې الوتکې طالبانو رانسکورې کړي، پداسې حال کې چې نورې یې د تخنیکي ستونزو له امله پخپله رالویدلي او یا بیړن ناستې ته اړ شوي.

یاکوبسن د وردګو په ولایت کې د چورلکې د راولدیدو له امله، چې د دېرشو تنوامریکایي سرتیرود مړینې لامل شوه، وویل، «دا څرګنده نه ده، چې ایا طالبانو نوې وسله تر لاسه کړې او یا یې زړه وسله کارولې ده.» هغه وویل پلټنې روانې دي، خو د لاسته راغلو نښو نښانو له مخې داسې برېښي چې نوې وسله نه ده کارول شوې.

د ناتو په څېر افغان اردو خپلې چورلکې لري. د دفاع وزارت ویاند، جنرال ظاهر عظیمي د یو څو چورلکو د لوېدو خبره مني، خو لامل یې تخنیکي ستونزې بولي.

هغه وویل: «په پوځي عملیاتو کې دا کارونه کیږي. خو هغه ددې معنا نه لري چې مخالفینو دې نوې وسله لاسته راوړې او یا دې ځواکمن شوي وي.»

د افغان هوايي ځواک قوماندان، جنرال عبدالوهاب وردګ وویل، د یاغیانو د پرمختللو وسلو لاسته راوړل مازې تشې خبرې دي.

هغه وویل: «طالبان دا پروپاګند ددې لپاره کوي، چې د خپلو جنګیالیو مورال پیاوړی کړي.»

هغه وویل، له دېرش کلنو جنګ جګړو وروسته په شوروي اتحاد کې د جوړو شوو ماشیګڼو په څېر وسلې په هرځای کې پرېمانه دي. کېدای شي طالبانو یو شمېر الوتکې رانسکورې کړې وي.

نوموړي جنرال وویل: «افغانستان یو غرنی هېواد دی او د ناتو پیلوټان له اراض (توپوګراف) سره بلد نه دي. هغوی دا اشتباه هم کوي چې ډېره ټیټه الوتنه کوي. له دې امله کېدای شي د الوتکو ضد عادي وسلو په واسطه هم پرې برید وشي.»

نوموړي جنرال په شوروي اتحاد کې جوړو شوو زړو، خو قوي وسلو، لکه درنو ماشینګڼو (DShk)، د اورې د سر توغندیو (RPG) او نورو وسلو ته ګوته ونیوه، چې په ټیټه ارتفاع کې چورلکې ښې په نښه کولای شي او لا تر اوسه پرېمانه پیدا کیږي.

له ۱۹۸۶ کال راهیسې متحده ایالتونو د شوروي اتحاد د پوځي چورلکو، په تېره بیا د ټیټې ارتفاع چورلکو د رانسکورولو لپاره افغان مجاهدینو ته په سلګونه سټینګر توغندي ورکړي وو. په ۱۹۸۹کال کې له افغانستان څخه د شوروي اتحاد د سرتیرو له وتلو وروسته امریکانو بېرته تر خپلې وسې پورې د توغندیو سیستم وپېروده. ماهرین وایي که چېرته د طالبانو له ادعا سره سم آن د اورې د سر توغندي موجود وي، خو نشي کېدای چې د ۱۹۸۰ کلونو سټینګر دې موجود وي.

هرڅوک د الوتکو د رانسکورولو په اړه د طالبانو ادعا نه ردوي.

د کندهار اوسیدونکی او د اردو پخوانی جنرال، نورالحق علومي باوري دی، چې ناتو پوځونه د هغو الوتکو په پرتله ډېرې الوتکې له لاسه ورکوي، چې [د تخنیکي ستونزو له امله] رالویږي.

هغه وویل: دا رښتیا نه دي چې د ناتو جنرالان وايي الوتکې يې د تخنيکي ستونزو له امله بيړنۍ ناستې کوي. په رښتیا هم، کله چې د هغوی الوتکې ټيټې الوتنې کوي، مخالف ځواکونه يې ولي.

علومي وويل، که طالبانو تر اوسه د الوتکو ضد نوی سيستم نه وی ترلاسه کړی، نو کېدای شي ډېر ژر يې ترلاسه کړي او دا کار به جګړه لا پسې اوږده کړي. هغه وويل، طالبان کولای شي داسې وسلې له ايران يا پاکستان څخه ترلاسه کړي، ځکه دواړه هېوادونه، د هغه په اند، «غواړي ناتو په افغانستان کې په ګونډو شي.»

Location: [Pakistan](#)
افغانستان
Topic: [Conflict](#)

Source URL: https://iwpr.net/ps/global-voices/%D8%B7%D8%A7%D9%84%D8%A8%D8%A7%D9%86-%D8%AF-%D8%A7%D9%84%D9%88%D8%AA%DA%A9%D9%88-%D8%AF-%D8%B1%D8%A7%D9%86%D8%B3%DA%A9%D9%88%D8%B1%D9%88%D9%84%D9%88-%D8%AF-%D9%86%D9%88%D9%88-%D8%AA%D9%88%D8%BA%D9%86%D8%AF%D9%8A%D9%88-%D8%AF-%D9%84%D8%A7%D8%B3%D8%AA%D9%87-%D8%B1%D8%A7%D9%88%DA%93%D9%84%D9%88-%D8%A7%D8%AF%D8%B9%D8%A7-%DA%A9%D9%88%D9%8A